

Türkische Übersetzung der Dialogtüren-Tafeln

Übersetzung: Mehmed Celic (IDIZEM)
Gefördert u.a. durch die
Informationen unter www.occurso.de (c) OCCURSO 2010

Tür 1 Positionen Links

POZISYONLAR

Niçin Diyalog?

Kültürler ve değerler, insanların birbirleriyle hayatlarını şekillendirip yorumlamalarıyla ortaya çıkar. Böylece çok zengin bir ilgi ve görüş bağı oluşur. Bu süreç, küreselleşen dünyada hızlanmıştır. Tarihten gelen acı tecrübeler ve geleceği birlikte şekillendirme arzusu, birbirimizden istifade edebilmek için bir dinlerarası diyalogu gerektirmektedir.

Katolik kilisenin beyanı:

Katolik kilisesi, bu dinlerdeki hiçbir hakikat ve mukaddesatı reddetmemektedir. (...) Hıristiyanlar, diğer dinlerin mensupları ile akıllıca ve sevgiyle görüşüp beraber çalışmak ve Hıristiyan inancının ve hayatının şهادetiyle o inançlardaki manevi ve ahlaki servet ve sosyokültürel değerleri kabul, muhafaza ve teşvik etmelidir.

(Nostra Aetate, Vatikan 1965)

Ökumen kilise şurası beyanı:

Diyalog, toplumdaki dini hizmetimizin temel cüzüdüdür. Hıristiyanlar diyalog ile “Allah’ı ve komşunu kendini sevdiğin gibi sev” emrini yerine getirirler. Hıristiyanların diyaloga katılmaları sevgilerinin bir ifadesi olup, Hz. Mesih’e bahşedilen sevginin göstergesidir.

(Farkli din ve ideoloji mensuplarıyla diyalogta esaslar, ÖRK, Cenevre 1970)

Islam ulemasının beyanı:

Bu dünyanın geleceği, Müslümanlar ile Hıristiyanlar arasındaki barışa bağlıdır. Bu barış ve karşılıklı anlayışın temeli mevcut olup, iki dinin de temel prensiplerindedir: bir olan Allah sevgisi ve komsu sevgisi. Bu prensiplere İslam ve Hıristiyan dininin mukaddes kitaplarında defaetle rastlanır.

(Aramızda müsterek bir söz. 138 İslam ulemasının dünya Hıristiyanlarına gönderdiği risale, Ürdün 2007)

“Diyalog kapıları” sergisi

Sizleri diger inanç dünyası ile diyaloga davet ediyoruz. Baskalarının da dini tecrübelerini öğreniniz. Bu sergi sizi buna teşvik edecektir. Beş diyalog kapısı, ziyaretçilere farklı perspektif ve irtibat noktaları açacaktır. Resmi belgeler ve şahsi fikirler ile diyalog çok sesli olup farklı tarzlarda herkesi zenginleştirecek, birlikteliği devamla geliştirecektir.

POZISYONLAR

Bütün dinler madde ötesi güçlere inanırlar. Bütün dinlerin mensupları insanlığa hizmet etmenin önemi ve gerekliliği hususunda hemfikirdirler. Geçmiste bazı dini gruplar arasında basiretsizlik ve dargörürlük sebebiyle anlaşmazlıklar olmuştur, fakat artık bunların önüne geçilmelidir. Ahenk içinde bir birlik için müşterek noktalarımız var. Gelin, müştereken insanlığa yardım etmek, birbirimizi kabul etmek ve anlamak için birbirimize yardımcı olalım.

Dalai Lama; Kindnes, Clarity and Insight; Snow light publications

İslam kültürü bize muhteşem kemerler, yüksek kubbeler, her zaman geçerli manzumeler, takdire şayan musiki, zarif hat sanatı ve barıs içinde yasanan mekanlar bahşetmiştir. Tarihin seyri içinde İslam kavlen ve fiilen dini tolerans ve etnik müsavat imkanları göstermiştir.

Barack Obama'nin 2009 yılında Kahirede İslam dünyasına hitabeti

Kur'an-ı Kerimin Hucurat suresinde şöyle buyrulmaktadır: "Ey insanlar! Biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi milletlere ve kabilelere ayırdık. Allah indinde en üstün olanınız ondan en çok sakınanınızdır". Diyalog hayatımın mühim bir cüzü olup, bu sadece insanlarla görüşüp tanışmayı, onlara saygı duymayı ve kendilerini oldukları gibi kabul etmeyi Kur'an ve sünnete göre vazife telakki ettiğim için değildir. Bundan ziyade, baska düşünce sahipleriyle görüşmek suretiyle kendi dinimi daha iyi tanıdığım için diyalog şahsımda bir çeşit refleks haline gelmiştir.

Meryem Çelik, Müslüman, 26, Üniversite öğrencisi, evli, IDIZEM kültürlerarası diyalog merkezi üyesi

Benim için en mühim şey aklımla hareket etmek ve gönül kapımı açmaktır. Bunun için günlük hayatımdaki gayretim dikkatli ve hazır olmak, çıkmazları bırakmak ve insanlara karşı açık ve dertlerine ortak olmaktır. Gönül baskalarının dertlerine açık olunca karşılıklı anlayışlar artar ve birbirimizi kınama yerine birbirimizden istifade ederiz. Farklı kültür, inanç ve dini görüşler, ayrırcı değil, zenginleştirici kimliğe bürünüp bizi müşterek faydalı işlere sevkederler.

Sue Mast, Budist, Rigpa, 56, Sosyal pedagog

Bahai bir babanın ve Hıristiyan bir annenin çocuğu olarak dinlerarası diyalogun hayatımda sabit bir yeri vardı. Bunun için anne ve babama çok müteşekkirim. 15 yaşında Bahai inancını seçtim, çünkü

İsa Mesih'e derin bir sevgi duyuyordum. Dinlerin sınırları ötesinde çevremdekilerle insanlığın terakkisi için beraber çalışmayı zenginlik olarak görüyorum. Bahauallah takriben 150 yıl önce şöyle diyordu: "En yüce varlık hitap ediyor: Ey insanoglu! Allah inancının ve dinin ruhunun ana gayesi, insan neslinin saadetini emniyet altına almak, birliğini tesvik etmek ve insanlar arasında sevgi ve bağlılık için çalışmaktır.

Nabiha Aqiqi-Poller, Bahai, 30, evli, Alman Dili ve Edebiyatı filoloğu

Baska kültür ve din mensuplarının nasıl yaşadıkları, nasıl iyi bir hayat sürdürmeye çalıştıkları ve mes'ud oldukları, hayatlarına neyin güç ve mana verdiğini ve dayanışmalarının nereden kuvvet aldığı ilgimi çekmektedir. Şimdiye kadar birçok enteresan ve güzel şeylerle karşılaştım. Bu örneklerden daima birşey öğrenileceği kanaatindeyim.

Peter Blümel, Katolik, 46, evli, 2 çocuk babası

Dinleme istasyonu

No1: *Dinlerarası diyalog hakkında kısa röportajlar: Tecrübeler, görüşler, hayatın içinden olaylar.*

POZISYONLAR

Korkmuyorum ben
senin Yahve'nden.
Korkmuyorum ben
senin Allah'ından.
Korkmuyorum ben
senin Isa'ndan.
Korktuğum şey,
tanrının adını kullanarak yaptıklarıdır.
Korkmuyorum ben
senin kilisenden.
Korkmuyorum ben
senin tapınaklarından.
Korkmuyorum ben
senin ibadetlerinden.
Korktuğum şey,
tanrının adını kullanarak yaptıklarıdır.
Doğrul yüce kudrete doğru.
Kurtar kendini korkularından,
yoksa icinde boğulursun.
Yapılması gerekene dikkat kesil.
Gerçeği bildiğini iddia eden kişi,
bu gerçeği sana dayatmaya da muktedirdir.

Dinleme istasyonu

No 2: "I ain't afraid", *The Klezmatics*

Bu şarkı ile 11 Eylül olaylarına atıfta bulunan Amerikalı Musevi grubu "The Klezmatics", şarkı sözlerinde Holly Near'dan esinlenmişlerdir.

POZISYONLAR

Misyon ve diyalog

Birçok din, temsil ve tebliği emreder. Tarihin akışı içerisinde bu tebliğ faaliyetleri, zaman zaman politik çekişmelere ve farklı din mensuplarının baskı altına alınmasına da yol açmıştır. Günümüzde ise dinlerin diyalogunda daha çok, dinlerin birbirlerine karşı kendini ifade etme maksadı ağır basmaktadır. Katolik yardım kuruluşu Missio'nun tarifine göre misyonerliğin günümüzdeki amacı, ıseviliğin tanıtımı ve insanlara bunu kabul ettirmenin yolunu aramadan ziyade, diyalogdur. Diyalog, dinlerarası münasebetlerde ıseviliği ifade ettiği ölçüde misyonerlik görevini ifa etmektedir.

Başı iyi olan, ortası iyi olan, sonu iyi olan, anlamlı, pak, kutsal bilgiyi, o saf değişimi harfiyen tebliğ edin, ey rahipler! Gözünün önünde toz perdesi olmayan insanlar, bu tebliği mutlaka dikkate alacaklardır. Ona kulak asmayanlar ise kaybedeceklerdir. Ben, ey rahipler, tebliğ için Uruvela'da Senanigama'ya gidiyorum.

Gautama Buddha (Vinaya Pitaka, Mahavagga)

Açılın tüm dünyaya, ve bütün yaratıklara kutsal kitabı tebliğ edin.

Yeni Ahit, Marcus (16:15)

Sen insanları Allahın yoluna hikmetle, güzel ve makul öğütlerle davet et, gerektiği zaman da onlarla en güzel tarzda mücadele et.

Kur'an-i Kerim (16:125)

Karşıdakinin siması sana der: "Beni öldürmemelisin"

Emmanuel Levinas

Tarihte birçok din, kudretli devletlerin ideolojisini etkilemiştir. Fakat bugün dahi birçok yerde dini azınlıklar baskı altında bulunmaktadır. Bu azınlıkların haklarını koruma adına, din ve vicdan hürriyetini de içeren genel insan hakları beyannamesi ortaya atılmıştır. Birleşmiş milletlerin 1948 yılında kabul ettiği genel insan hakları beyannamesinin 18. maddesi şöyledir: "Tüm insanlar fikir, vicdan ve din hürriyetine sahiptirler. Bu hak, din değiştirme özgürlüğünü içerdiği gibi, dini eğitim, ibadet ve dini yaşantı yoluyla inancını şahsi veya cemaat, aileni veya özel olarak yaşama özgürlüğünü de içermektedir.

Impuls

“Ya yanlış dini seçtiysek halimiz ne olur? Tanrıyı her hafta daha da çok sinirlendirmiş oluruz”.

Homer Simpson, çizgi film kahramanı, kiliseye gitmemesine karşı sunduğu bahane

Teoloji bilimi, başından beri diğer dinlerle olan ilişkileri konu edinmişlerdir. Yeniçağa kadar dinlerin bir çoğu, hakka giden tek doğru yolun kendileri olduğunu iddia ederlerdi (Ekklusivizm). Günümüzde ise genel görüş, başka dinlerin de insanları hakka götürebileceği, fakat kendi dinlerinin en güzel yol olduğu yönünde (Inklusivizm). Bazı yeni akımlar, tüm dinlerin aynı ölçüde hakka ve doğruya götürdüğü görüşünü ileri sürerler (Pluralizm).

HAYAT YOLU

Hayatın seyrinde din

Birçok dinde intikal, yeni bir hayat bölümüne atılan adımın işareti olan ritüeller vardır. Doğumdan ölüme kadar hayatımızı şenlik ve ritüellerle manalandırırız. Dini geleneklerde ve kültürel adetlerde bunun çeşitli şekilleri görülür. Müşterek insani temel tecrübeler dinlerarası diyalogun düğümlerini açar. Birçok Hıristiyan anne-baba, çocuğunu süt emme çağında baba, oğul ve kutsi ruh adına su ile vaftiz ettirirler. Çocuk böylece Allahın dinine ve kiliseye alınmış olur. Musevilikte erkek çocuklar, İsrail halkının Allahla yapılan misakın nişanesi olarak doğumdan sonra sekizinci günde sünnet ettirilir. Budizm kültüründe bebekler mabetlere getirilir. Rahipler, çocuğun selameti için kutsi yazılarından sutra okurlar.

Başlangıç

Hız. Peygamberin sünneti mucibince yeni doğan bebeğin ağzına bir damla hurma usaresi sürülür, sağ kulağına ezan, sol kulağına kamet okunup, çocuğun selameti için dua edilir. Doğumun yedinci gününde bebeğin kulagına ismi zikredilerek üflenir. Babası veya diğer bir kimse bu yavru için dua eder. Bu, bir insanın ilk dakikalarına damgasını vuran tarifî gayr-i kabil bir duygudur ve bir baba olarak insanın kendi çocuğu ile münasebetlerinin başlangıcıdır. Bu peygamber sünnetinin tatbiki bana, çocuğuma karşı mes'uliyet duygusunu birlikteligimizin daha ilk anlarında bahşetmiştir.

Kadir Sancı (32), İslami ilimler talebesi, Frankfurt Üniversitesi

İmpuls

Hayatınızın başlangıcı nasıl kutlandı?

Hangi adetler hoşunuza gidiyor?

Anne-babanın ve çocukların başlangıçta nelere ihtiyacı vardır?

HAYAT YOLU

Yetişkin olmak

Çocukluktan yetişkinliğe geçmekle insanın hem toplumdaki hem de cemiyetteki mes'uliyeti artmaktadır. İslam dininde çocuklar 7-10 yaşından itibaren cemiyette bazı vazifeleri üzerlerine almış olurlar. Erkek çocukların sünnet merasimleri bu zaman zarfında olur, kız çocuklarının sünneti Kur'ana dayanmayıp, birçok müslüman tarafından hüsn-ü kabul görmemektedir. Hıristiyan gençleri Konfirmasyon ve Firmung diye adlandırılan dini merasimlerle din cemaatine kabul edilmiş olurlar. Buluş çağının bu zor döneminde kendilerine ruh-ül kudüs'ün güç ve himayesi telkin edilir. En tanınmış hindu intikal merasimi Upanaya'dır. Bu merasimde erkek çocuklarına kutsi bir şerit sarılır. Bu, ikinci bir manevi doğumun simgesidir. Bundan sonra gelenek olarak mukaddes kitapların tahsili başlar.

Reşit olmak

Bar ve Bat yetişkinliğin başlangıcı olup, yetişkinlik çağında kutlanmaktadır. Bundan böyle musevilikteki emirler (Mitzwot) yerine getirilir. Erkek çocuklar ilk defa tevrati tilavet ederler.

İmpuls

Birçok dinde teamül ve merasim insanlara, birbirlerini davet etme fırsatını veren şenliklerle irtibatlıdır. Bu hayat yorumuyla komşu, tanıdık ve dostlar arasında diyalog zeminleri husule gelir. Çocukluğunuzda ve gençliğinizde yaşadığınız hangi dini merasim hatırlanmaktadır? Diğer dinlerin mensuplarının aileleri tarafından hiç bu nev'i merasimlere davet edildiniz mi? Hangi merasimlerde bulunmayı isterdiniz?

HAYAT YOLU

Kararlar

Insanoğlu, 6mrü boyunca yaşamaına yön veren önemli kararlar almaktadır. Evlenirken Allah'ın rahmetine sığınan insanlar, dini tarikatlara bağlandıklarında ise bazı şartları ve ritüelleri yerine getirirler. Aynı şekilde dini önderlerin seçimi sırasında da kutsamalar ve ritüeller gerçekleşir. Hıristiyan çiftler, papazın kendilerini kutsaması ile evlenirler. Müslüman evlilikler, erkek ve kadının hak ve görevlerinin belirlendiği anlaşmanın kutlanmasından oluşur. Yahudilerde ise baldachin altında durmak, yedi kez dua etmek ve bardak kırmak, evliliğin nişanesidir. Farklı din mensupları ile evlilik, çoğu dinde belirli çizgilerle sınırlandırılmıştır ve bazı şartlara bağlıdır. Bu tür evlilikler, çiftler için birçok zorluklar içerir.

“Evliliğimizi, birlikteliğimizin sekizinci yılında ve çocuğumuz dört yaşına vardığında gerçekleştik. Aşkımız bu denli kuvvetli olmasaydı, karşımıza çıkan engel ve zorluklarla başa çıkamazdık. Çünkü bir taraftan çevremiz, birlikteliğimizi garip karşılıyordu. Öte yandan, zamanla kendi aramızdaki farklılıklar da günyüzüne çıkıyordu. Murat dini bütün bir müslüman, ben ise Yahudi-Hıristiyan geleneğine bağlı bir katoliğim. Birlikteliğimizi sürdürme adına, ortak yönlerimize vurgu yapmayı, farklılıkları da kabul etmeyi öğrendik. Ama ortaklıklar hep daha ağır bastı.

Janette Yaman-Rehm, Viyana

Impuls

Farklı dine mensup insanların evliliğinde eşler, ailelerinden dini kurumlardan ne tür yardıma ihtiyaç duyarlar?

HAYAT YOLU

Hastalık ve ölüm, korku vericidir. Bu korkuyu dindirmek ve rahatlamak, dinlerdeki bazı ritüellerle mümkündür. Muhtaç ve zayıf insanlar, bu durumdan kurtulma ve rahatlama adına ilahi bir güce yönelirler.

Hıristiyanlıkta ağır hastalar için dua edilir ve dinin şairinden olan son yağlaması gerçekleştirilir. Ölüm anı yaklaştığında kendisine son akşam yemeği verilir ve dualar eşliğinde son yolculuğuna uğurlanır.

Müslümanlar, ölüm eşiğinde olan din kardeşlerine kelime-i şahadeti okuturlar: „Şehadet ederim ki, Allah‘tan başka ilah yoktur. Ve şehadet ederim ki, Muhammed (sav) onun kulu ve elçisidir“. Müslümanlar vefat ettiklerinde tabutsuz, sade bir kefene sarılı olarak, sağ yanına yatacak şekilde ve kibleye yönelik defnedilirler.

Yahudilikte ise ölümlerin arkasından, onları rahmetle anıldığı ve Allaha hamdedildiği Kaddisch adlı bir dua okunur. Kıyamet günü hesaba çekilme ve cennet inancı, üç kutsal dinin ortak yönlerindedir.

Budizmde ölüm, insanın ruh ve bedenden ayrılma anı olması itibarı ile büyük öneme sahiptir. Budist rahipler, ölüm anı yaklaşmış insanların acılarını dindirmeye çalışırlar. Budizm inancına göre ölüm, ya yeniden doğuşa açılan bir kapı, ya da mükemmeliyet halindeki Nirvanaya kavuşmadır. Ölmek üzere olan bir Budist, meditasyon yardımıyla, bu dünyadaki bağlarından tümüyle sıyrılmaya çalışır. Bu yüzden hastalara refakat etmek, budistler için çok önemlidir.

Ölüm anı yaklaşan hastalara refakat eden New York’lu „Zen“-Merkezi görevlisi Koshin Paley Ellison, hastanelerin çoğunda hastalarla ilgilenen Hıristiyan ve Yahudi din adamlarının bulunduğunu belirtiyor. Yaptıkları faaliyette sevgi, sükunet, cesaret, ilgi ve eğitimin önemini vurgulayan Ellison, hastalara meditasyon, nefes çalışması ve konuşmalarla stres ve acılarını dindirdiklerini belirtiyor.

Los Angeles Times’den

Impuls

Acıyı görmezlikten gelme.

Acı çekenlerle birlikte olmanın yollarını ara.

Böylece dünyada var olan acılarla yüzleş.

Gautama Buddha

IBADET

Şükür ve dua

... insanoğlunun temel ihtiyaçlarındandır ve tüm dünya dinlerinin ibadetlerinde yer alır. Her ne kadar ibadette kendisine yönelen zat ve yapılan ibadetin etkisi, dinler arasında farklılık gösterebilse de, yüce bir zatın koruması altına girme ve rahmetine erişebilme arzusu, tüm ibadetlerin ortak yönüdür.

Ya Rab, eşimi sağlığına kavuştur...

Bana hayırlısı ile bir iş nasip eyle...

Tüm yaratıkları özgür ve mutlu kıl...

Bize yağmur bahşet...

Çocuklarımızı her türlü şerden muhafaza eyle...

Ya Rab, senin rızana boyun eğiyoruz...

Hamd yalnızca sanadır, tüm güzelliklerin kaynağı ya Rab...

Fakirlerin imdadına sen yetis ya Rab...

Beni affet Allahım...

Senden acılarımı dindirmeni değil, bu acıların üstesinden gelebilecek güç istiyorum...

Hiçbir zaman yalnız değilim. Allah daima benimle beraberdir...

Impuls

Yukarıdaki duaların her biri sizce hangi dine aittir?

Siz hangi durumlarda dua edersiniz?

IBADET

Meditasyon ve ruh derinliği

Kişi, suretini akan suda değil, durgun suda müşahade edebilir

Dschuang Dsi, Güney çiçek diyarının gerçek kitabı, Taoizm

Gizlice konuşuyorduk, bilge ve ben.

Sual ettim: Kainatın sırrı nedir?

Cevap verdi: Sus ve sessizliği dinle... sırrı anlayacaksın.

Mevlana Celaleddin Rumi (1207-1273), Aşk şarkısı

Kalpsiz sözlerle dua etmektense, sözsüz bir kalp ile dua etmek daha iyidir.

Mahatma Gandhi, hindu bilgin

Ruhumu sakin ve sessiz bıraktım

Tıpkı annesinin yanında duran küçük bir yavru gibi

Ruhum içimde sessiz

İncil 2:131

Mutlu kişinin vücudu sakindir. Vücudu sükunet icinde olan keyiflidir. Keyifli kalp mutmain olur.

Siddharta Guatama Buddha, ortanca kolleksiyon

Sessizce hücrene gir. Hücren sana herseyi öğretecektir

Çöl gezginleri

Benim Allah'ı müşahade eden gözüm, aynı anda Allah'ın beni müşahade ettiği gözdür.

Benim gözüm ve Allah'ın gözü

Bunlar bir gözdür, bir bakıştır, bir tanımadır ve bir sevgidir.

Meister Eckhart

Bircok din, insanlara dikkatlerini yoğunlaştırmanın yollarını öğretir. Derin nefes alıp vermeler, dualardaki tekrarlar ve fikirlerin doğru yönlendirilmesi, insanları dış sessizlikten iç sessizliğe ve ilahi mesaja yönlendirirler. Budist ve Hıristiyan rahiplerin buluşması, faydalı bir diyalogu beraberinde getirdi. Bu diyalog ile budist Zen inancı, Hıristiyan dualar ve hindu yogalar karşılaştı.

Bu karşılaşmalarda Hıristiyanlar, Budistlerden, kendi dinlerinde var olan meditasyon ve ruh derinliğini tekrar tanıdılar. Bunun gibi Amerikadaki birçok Yahudi de Budistlerin bu yönünden etkilendi. Budistler ise Hıristiyanların sosyal yardım konusundaki duyarlılıklarından etkilenmişlerdir.

Impuls

Sessiz bir mekan bulmak ve oturmak

Sessizlik

Nefes alıp vermeye dikkat etmek. Susmak.

IBADET

Tesbihler

Bundan 2000 yıl önce Hinduların kullandığı 108 taneli tesbihler mevcuttu. Budistlerin kullandığı Mala-tesbihleri de 108 taneden oluşur ve yapılan zikir ve secdeleri saymada kullanılır.

İslamdaki ilk tesbihden (arapca: misbaha) 8. yüzyılda Abu Nuwa (747-813) bahsediyor. Müslümanlar tesbihle ya Allahın 99 ismini zikrederler, ya da namazlardan sonra 33'er defa suhhanallah, elhamdulillah ve allahu ekber derler. Tesbihler bazı müslümanlar tarafından, aynı zamanda bereket getirmesi için bir nevi muska olarak yanlarında taşınır.

Katolik kilisesinde kullanılan tesbihlerin kaynağı, Ave-Maria duasını okuyan papazlardan geliyor. Zamanında günlük ibadetleri için gerekli olan duaları okuyamayan papazlar, bunun yerine 50 defa Ave-Maria duasını okuyor ve bu duayı saymak için tesbihleri kullanıyorlardı. Ortodox kilisesindeki 100 taneli tesbihin kaynağı ise kalp duasıdır. Kalp ve nefesin ritmine uyularak yapılan bu duada kişi: „Ey İsa mesih, tanrının oğlu, beni bağışla“ diye dua eder.

İsveçli evangelik piskopoz Martin Lönnebo 1995 yılında, 18 taneden oluşan ve her bir tanesine, sevgi veya sükunet gibi anlamlar yüklediği ve „hayat incileri“ adını verdiği bir tesbih oluşturmuştur.

Tesbihler böylece birçok dini kültürde kendilerine bir yer edinmiştir. Bu tesbihler, sesli olarak okunan dua ile kişinin içten okuduğu duaları bir nevi birleştirmiştir ve kişinin ilerlediği ilahi yolda bir refakatçidir.

İmpuls:

Mantra-duaları, tekrarlardan oluşur. Bu tekrarlar, konsantre olmamızda ve kendimizi bulmamızda bize yardımcı olurlar.

Dinler, spiritüel diyalog için bize hangi yollar sunarlar?

Dinleme istasyonu:

No 4: *Rosenkranz (Katolik Hıristiyanlık)*

No 5: *Kwan seum bosal (Koreli Budizm)*

No 6: *Oh mani padme hum (Tibetli Budizm)*

Ibadet

Her dinde cemaat halinde ibadet vardır. İster sinagoglardaki toplu ayinler olsun, ister Hıristiyan geleneğindeki son akşam yemeği, ister hinduların puja'si, isterse müslümanların cuma namazı... Herbiri inanaları birbirine yaklaştırır ve cemaate birlik olma ruhunu kazandırır. Değişik dinlerde yapılan toplu ibadetlerin ortak yönleri vardır: kutsal kitabı okuma, toplu halde Allaha yakarış ve tövbe istiğfar, birlikte yemek yemeler ve cemaatin saadeti için Allaha dua etme. Ayrıca dinler, oruç, bayram ve kurban gibi dini vecibelere yıl içerisinde belli bir yer ayırarak yapılacak ibadetleri zamansal bir düzene sokarlar. Bircok yerde değişik din mensupları, birbirlerini dini bayramlarında davet ederler.

Dinlerin barış duası

Papa 2. Jean Paul 1986 yılında değişik din mensuplarını Assisi şehrine davet etmiş ve burada dinlerarası bir barış duası gerçekleşmiştir. Bu tarihten bu yana bu tür dinlerarası ibadetler, Assisi modeli olarak bilinir. Tören esnasında önce her din, kendi kültürü doğrultusunda dua ve ibadetlerde bulunur. Sonunda ise mum yakma veya katılanlara zeytin dalı uzatma gibi sembolik bir ifade ile tören sonlandırılır.

Impuls

Ikamet ettiğin yerde bu tür bir dinlerarası barış töreni için uygun bir yer var mı?

Barış törenleri ne zaman düzenlenir?

Dini cemaatler ne zaman birbirlerini davet ederler?

Dinleme istasyonu

No 3: Papa 2. Jean Paul'un 2002 de Assisi'deki dinlerarası barış duası töreninde yaptığı konuşma

ÖĞRENME

Assisi’li Franz ve Sultan

Franziskus’un İslam ile tanışması, Papa 3. Innozens tarafından düzenlenen (1217-1221) haçlı seferleri neticesinde olmuştu. Hükümdarlara gönderilen mektup ve yapılan vaazlarla, mukaddes ülke Filistin’e gidip bu mübarek beldeyi ellerinde bulunduran müslüman araplara karşı savaşıma çağrısı yapılmıştı. 3. Innozens’e göre bu savaşa iştirak eden cennetlik olacak, etmeyen ise, bu beldenin sahibi İsa Mesih’e karşı günah işlemiş olacaktı.

Bu anlayış icinde yetişen Franziskus, müslüman araplara Hıristiyanlığı tebliğ etme arzusundaydı. Haçlı seferi yapan bir vapur ile mukaddes beldeye gelmiş, haçlı ordusunun mağlubiyetinden sonra silahını bırakarak Sultan ile görüşmüştü. Bu görüşmenin muhtevası hakkında bir bilgi yoktur. Fakat, Papa tarafından resmen tanınmayan bu tarikatın kurallarının birinci maddesinde ve üst düzey yöneticilerine gönderilen bir mektupta, Franziskus’un Sultan’la görüşmesi neticesinde etkilendiği, hatta bundan sonra İslamın manevi yönlerine atıflar yaptığına dair birçok işaret vardır. Mesela akşam vakti insanları ibadete çağırmayı tavsiye eder: *“Bir münadi (müezzin) vasıtasıyla veya herhangi bir işaretle halkı akşamları ibadete çağırarak Kadir-i Mutlak olan Allah’a tazim ve senada bulunun.”*

Şüphesiz ki, Franziskus da Hıristiyan inancını Müslümanlara tanıtmak istemiştir. Ancak, zamanındaki birçok mübelliğden farklı olarak, o İslam’da Allah’ın mevcudiyetini görmüş, Müslümanların inancını, müezzinin ezanını ve ibadet için bir an hayatın durmasını ibretle müşahade etmiştir.

İmpuls

İbadete davet etmenin değişik yolları vardır.

ÖĞRENME

Misafir ve ev sahibi

Dinlerarası bilgi, kendi dindarlığımızın nokta-i nazarını yeni gözlerle görmemize yardım eder. Muayyen şeyleri yeni gözlerle görerek öğreniriz. Diyaloga iştirak edenler, misafirler ve ev sahipleridir. Kültürel ve dini farklılıkları aşan bu görüşme, birbirini daha iyi tanıma imkanını ihtiva etmektedir. Misafirler ve ev sahipleri birbirlerini davet ederler, yabancıardan dostlar doğar. Bu suretle görüşme, kişiler arası mevcut olan veya hissedilen güç veya statü farkının asılmasına ve insanların eşit birer birey olarak görüşebilmesine imkan tanır. Misafir ve evsahibi olmak, dinlerarası ruhaniyetin mühim bir cüz'üdür.

Diyalog ve mesuliyet

Dinlerarası öğrenim sadece ferdi sahada vuku bulmakla kalmaz; cemaatler, kiliseler, dini dernekler ve müesseseler de başkaları ile olan münasebetlerini değiştirir ve karşılıklı görüşmelerle dünya bakışı, ihtilafların çözümü veya çevreyi koruma gibi müşterek olan isteklerini öğrenirler. Her tarafı kuşatan bir dünyanın siyasi sahada da dinlerarası diyaloga ihtiyacı vardır. Dinlerin bu mesuliyeti 1893 yılında Chicago'da dünya parlamentosunun ilk oturumunda açıkca görülmüştür. Karşılıklı saygı ve dinlerin birbiriyle irtibatı, dini alet eden terörün dayanağını yok etmeye yardım edecektir.

Impuls

Ne gördüğümüz, birşeye nasıl baktığımızı bağlıdır. Farklı dinlerin fertleri hakkındaki hükümlerimizin şekillenmesi, kendi sosyalizasyonumuz, ötekinin sosyal imajı ve şimdiye kadar edindiğimiz tecrübelerle bağlıdır. Dinlerarası diyalog, bakış açısı değişikliğini, pesin hükümlerin kalkmasını ve kişinin kendi ruhani geleneğinin hazinelerini keşfetmesini sağlar.

ÖĞRENME

Barış ve uzlaş

Nazi soykırımından kurtulan yaşlıların bulunduğu bir huzurevinde gönüllü olarak çalışıyorum. Burada yahudi kültürü, hayatın her safhasını kuşatmış durumda. Ben hemen her yönüyle buradakilerden farklıyım ve bu farklılık hemen belli oluyor: Yemek duasında, Sabat'ta, kosher yemekte, ve tabii ki Rosch ha Schanah ve Purim gibi bayramlarda. Bu farklılık bir problem teşkil ediyor mu? Hayır, bundan ziyade bir tanışma ve görüşme vesilesi. Bu görüşmelerin sonunda, gerek bakımını üstlendiğim yaşlılarda gerekse bende hep şu sonuç çıkıyor: Birlikteliklerimiz, farklılıklarımızdan çok daha öte.

Hans Rusinek, Düsseldorf, 21 yaşında, İsrailde ASF-Gönüllüsü

Bir fincan çay

Korede bir dağ tapınağında Budist bir rahip beni çay içmeye davet etti. Çay dolu fincanı bana doğru uzattı. Ortalığı sessizlik hakimdi. Fincanı dudağıma götürdüğüm an, aklıma kendi Hıristiyan geleneğimin bir parçası olan ve kiliselerde kutlanan son akşam yemeğindeki şarap dağıtma olayı geldi. Tabii ki bu iki olay birbirinden çok farklı. Ama ikisi de büyük bir dikkat ve saygı ile gerçekleştiriliyor. Budist rahibin bana verdiği bir fincan çay, kendi Hıristiyan geleneğime olan bakış açımı değiştirmiştir.

Martin R., Katolik, 40 yaşında

Kutsal bir belde

Biz hindular bazen hep beraber Altötting şehrine gideriz. Bu şehrin aslında Hıristiyanlar için önemli bir mekan olduğunu ve onların buraya sıkça uğradıklarının farkındayız tabii. Fakat bu beldenin manevi havasını biz de soluyabiliyoruz. Bu yüzden oraya gittiğimizde biz de kilisede dua ederiz. Bir Hindu olarak, ilahi olanı Wallfahrt kilisesinde de müşahade etmemiz mümkün.

Silvarasa, Hindu, 43 yaşında

Tekrar keşfedilen ibadet

Müslüman arkadaşlarımızla beraber olduğumuzda, vakit namazlarını eda etmek için bizden bir süre için izin istediklerine sıkça şahit oluyorum. Onların namaz kılmalarını beklerken, ben de, eskiden yapageldiğimiz ve zamanla vazgeçtiğimiz, hatta yapmaktan utandığımız yemek duası hatırıma geldi. Artık ben de müslüman arkadaşlarım gibi büyük bir iştiyak ve gurur ile ibadet ediyorum.

Eva Z, Protestan, 36 yaşında

Rahipler arası diyalog

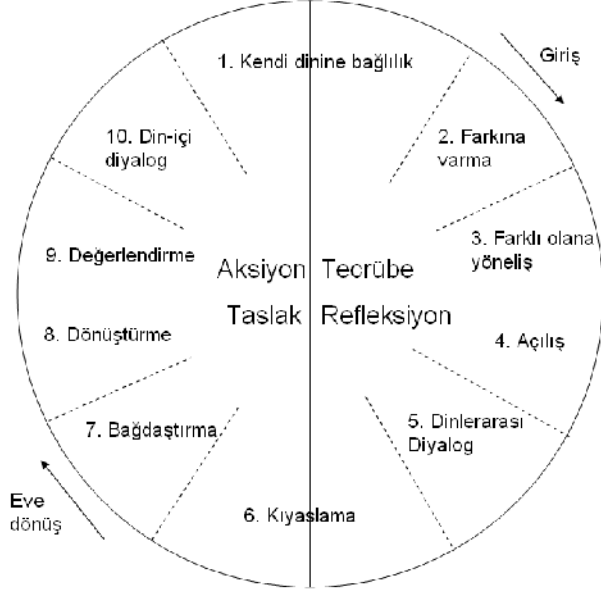
Dinlerarası diyalog, globallesen dünyamızda gün geçtikçe daha da önem kazanmaktadır. Bu bağlamda Hıristiyan ve Budist rahipler, 30 yıldır Avrupa ve Uzakdoğudaki değişik manastırlarda buluşup karşılıklı görüşüyorlar. Manastır ortamındaki bu buluşmalar, katılımcıların birbirini daha iyi anlamasına ve dinlerarası bir köprü kurulmasına vesile oluyor. 1979 yılında Münih'in batısında bulunan St. Ottilien manastırı da bu bağlamda ilk defa Japonyalı 40 rahibi misafir etmiştir. Bu tarihten sonra da Japonya, Kore ve Taivan'lı birçok grup burada misafir edilmiş ve karşı ziyaretler gerçekleştirilmiştir. St. Ottilien aynı zamanda "Budist-Hıristiyan çalışmaları" birliğinin merkezidir.

Br. Josef Götz OSB, Katolik, 51 yaşında, St. Ottilien

Dinleme istasyonu

No 7: *Rahipler arası diyalog konusunda Br. Josef Götz OSB ile yapılan röportaj*

ÖĞRENME

Dinlerarası öğrenme, farklı dinlerin mensuplarının bir araya gelmesi ile vuku bulur. Ötekini anlayabilmek için, onun dini ve kültürel dünyasına girmek gerekir. Burada görülen şeyler, kendi dünyamızla kıyaslanır ve böylece birliktelikler ve farklılıklar gözlemlenir. Bu gözlemler, gerek ötekinin dünyasını, gerekse kendi dünyamızı daha farklı bir gözle görmemizi sağlar. Edinilen tecrübeler, kendi din mensuplarımızla paylaşılır ve böylece din içi diyalog da gerçekleşmiş olur.

Dinlerarası öğrenme, kimliğimizle alakalıdır

Dinlerarası görüşmelerde ne tür dini tecrübelerden faydalanırsınız?

Ben bir izci idim. Samimi dostluklar kurmak ve kendi vücudunu hissetmek çok güzel duygulardı.

Şehre yerleştikten sonra kilise ile olan bağlarım koptu. Burada kilise bana çok soyut geliyor.

Başka dinlerle ilk olarak ne zaman irtibata geçtik?

Tekvando yaparken meditasyona olan ilgim arttı. Böylece Budizm ve Zen inançları ile karşılaştım.

Bu karşılaşmada hangi sorular ortaya çıktı?

Sessiz bir şekilde oturmak bana iyi geldi. Budistlerin ilham'dan bahsederken neyi kastettiklerini hep sormuşumdur kendime.

Bu yüzleşmeler ile bir açılım yapabildik mi?

Sessizce oturma yoluyla gerçeğe ulaşma, bana çok zor geldi.

Öteki dinlerle nasıl karşılaşıyoruz?

Japonya ve Koreye yaptığım geziler esnasında ziyaret ettiğim manastırlar, Budizm ile daha yoğun bir şekilde karşılaşmamı sağladı.

Nasıl bir bağ kurabiliriz?

Oturma eylemi, vücut ile ilgili bir tecrübedir aslında.

Kurulan bu bağı ne şekilde içselleştirebiliriz?

Zannedersem içten içe Allah ile çok derin bir bağ hissediyorsun. Fakat bunu yapabilmek için çok çalışmak gerekiyor.

Ne öğreniyoruz?

Bu belki de Budist'lerin ilham dediği şeydir.

Bu bize teğsir ediyor mu?

Meditasyon sayesinde kendi dinim olan Hıristiyanlığa da daha yaklaşmış oldum. Eskiden inançsız biri ile karşılaştığımda, bunu garibsemezdim. Şimdi durum farklı. İnanmak, sessiz bir anda Allah'ı hissetmek benim için çok önemli.

Bu değişime dindaşlarımız nasıl tepki veriyor?

Birçoğu yapılan diyalogu ilgi ile takip ediyor.

Yeni öğrendiğimiz şeyleri kendi geleneğimizle bağdaştırmada başarılı oluyor muyuz?

Inancımı sağlamlaştırması adına Budizm'deki sessilik ve meditasyonu keşfettim. Bu aslında Hıristiyanlıkta da var. İsa (a.s.) de çöle gidip sessilik içinde dua etmiştir.

İmpuls

Başka dinin mensuplarının ruh hayatında, kendi dinimizle bağdaştırabileceğimiz neler mevcut?

ÜMIT

Hayat diyalogu

Cami derneği, Ramazan ayı boyunca Hıristiyanları iftar sofrasına davet ediyor. Hıristiyanlar da papaz kutlamalarına Müslümanları çağırıyor.

Dinlerarası görüşmelere katılanlar, seminerlerde ve gruplar içinde görüş alış-verişinde bulunuyorlar.

Bir okul sınıfının öğrencileri birbirlerine ibadet yerlerini gösteriyorlar.

Ölüleri anma ve mezarlıklar gibi mekanlar, çeşitli din mensuplarının da yararlanabileceği şekilde düzenlenmektedir.

Hava alanlarındaki ibadet yerleri, yolcuların ibadeti için düşünölmüştür.

Birbirine bitişik küçük bahçe tesisleri belediye tarafından bilinçli olarak çeşitli din ve kültür mensuplarının ailelerine verilmektedir.

Diyalog'ta kadınlar

Protestan Christi-Himmelfahrt-Kilisesi ve Katolik Pfarrgemeinde St. Georg'un hemen yakınında Freising İslam cemaati merkezi bulunmaktadır. Komşuya giden yol ne kadar kısa olursa olsun, dini ve kültürel farklılıklar sebebiyle bazen çok uzak olmaktadır. Freising'li hanımlar fikir teatisi ve birlikte bazı girişimlerde bulunmak için muntazaman biraraya geliyorlar. Brigitta Sutor adlı bayan şöyle açıklıyor: Birbirimizle konuştuğumuzda anlıyoruz ki, birbirimizden pek farklı değiliz. Birçok arzuyu ve endişeyi paylaşıyoruz. Başka olan şeyi tanımak, iştıyak ve heyecan veriyor.

Girişim diyalogu

Bamberg Sinagog Gençlik Tiyatro Grubu, Yahudi gençlerine tiyatro oyunlarıyla, başka inanc sahipleriyle yapılan görüşmelerde kendi kimliklerini geliştirme cesaretini veriyor.

Büyük tabii felaketlerde Kızılhaç ve Kızılay beraberce yardım işlerini koordine ediyorlar.

Budist rahipler, Katolik ve Protestan papazlar çevreyi korumak için Güney Kore'de, ülkenin batı sahilinden doğu sahiline doğru yürüyüşler yapıyor. Bu yürüyüşün her iki adımında bir secde yapılıyor.

Dinler Gecesi'nde Musevi, Hıristiyan ve Müslüman gençleri, sinagogtan sonra cami ve kiliseye gidip İbrahim aleyhisselam üzerine konuşuyorlar.

Doğu-Batı-Divanı-Orkestrası

Doğu-Batı-Divanı-Orkestrası 1999 yılında Weimar'da Avrupa Kültür başşehri faaliyetleri çerçevesinde senfoni orkestrası olarak Daniel Barenboim ve Erward Said tarafından kuruldu. Genç müzisyenler Mısır, Suriye, Lübnan, Ürdün, Tunus, İsrail ve Endülüs'lü olup, prova ve konser turnesi için yılda bir defa biraraya gelmektedirler. Arjantin-İsrail'li orkestra şefi Barenboim ve Amerikan-Filistinli edebiyatçı Said, musiki yoluyla dinlerarası barışı teşvik etmek istiyorlardı. 2005 yılının ağustos ayında Ramalah'ta verilen bir konser ayrı bir teveccühe mazhar olmuştur.

İmpuls

2007 yılında çıkan „12“ isimli albümde Herbert Grönemeyer „Gökten bir parça“ adlı şarkısında dinleyiciyi, dinlerin beraberliği gerçeğiyle yüzyüze getiriyor. Mevcud hale bakış açısından hareketle, verimli bir birlikteliği mümkün kılacak yollar gösteriyor.

Dinleme istasyonu

No 8: *Herbert Grönemeyer'in „Gökten bir parça“ adlı şarkısı*

ÜMIT

İlahiyat diyaloğu

Din bilginleri, yapılan oturumlarda karşılıklı saygı içinde aralarındaki farklılık ve ortaklıklar üzerinde görüşme çareleri arıyor.

Hıristiyan ve Müslüman İlahiyat Forum'u Kur'an, Incil ve Tevrat'ı anlamaya çalışıyor. Yahudi-Hıristiyan İşbirliği Cemiyeti bu meyanda, Nasira'lı İsa'nın (a.s.) Yahudi ve Haham'lık meselesini konu ediyor.

Avrupa Budizm-Hıristiyan Araştırma Teşkilatı yine, Hz. İsa'nın Budizm'de, Buddha'nın da Hıristiyanlık'ta nasıl anlaşılabilceği hususunu inceliyor.

Dinlerarası diyalog multiplikatörleri ve diyaloga iştirak etmek isteyenler 2008 yılından bu yana diyalog kurslarına katılabilirler. Yaz Akademi'si, seminerler, ameli çalışmalar ve nihai bir proje, Dinler ve Kùltürlerarası Görüşmeler Enstitüsü'nün (OCCURSO) programında yer almaktadır (www.occURSO.de).

Ruhaniyet diyaloğu

Kùçük bir şehrin Pax Christi grubu her sene Şehir Kùtùphanesi'nde dinlerarası oturumlar tertiplemektedir.

Hamm şehri Hindu mabedi'nin ruhanisi, yıldönümü merasimi çerçevesinde ibadeti „Dünyada herkes mesut olmalı“ parolasıyla takdim etmektedir.

„Übertreten Geboten – Dinlerarası diyalog'ta muasır sanat“ sergisi, bu eserle ilgilenme suretiyle dinlerarası ruhaniyeti teşvik etmektedir.

İmpuls

„Übertreten Geboten“ adlı katalog, okuma kürsüsünün üzerinde teşhir edilmektedir.

ÜMIT

Ümit ediyorum

Ümit ediyorum ki, günün birinde herkes kendi dini bayramında farklı insanları kendine davet edecek.

Yardıma muhtaç olduğumda,
başka dinden olan arkadaşlarım yardımına koşacak.

Kendi geleneklerimin kuvvetli yanlarının farkında olacağım,
ama güç yanlarını da açıkca ifade edeceğim.

Başkalarının düşünce ve hareketlerini anlamayınca
onlara sorma cesareti göstereceğim.

İlişkilerimiz karşılıklı saygı ve hoşgörüden mütesekkildir
ve karşımızdakinin ne zaman rencide olacağını biliriz.

Hep beraber inançlarımızın ilahi kaynaklarından faydalanırız
ve dinimizin barış ve sevgiye olan katkısını keşfederiz.

Böylece diyalog ile, bilmediğimize karşı beslediğimiz korku, kin ve önyargılara
sağlam bir ümit ile karşılık veririz.

Achim Est, Maggie Neumayer, Orinta Z. Rötting ve Martin Rötting

Düzenleyen :

OCCURSO

Destekleyici ve sponsorlar :

Weisst du wer ich bin / Landeshauptstadt München, Kulturreferat / Verein Ausstellungshaus für christliche Kunst e.V. / Georges Anawati Stiftung / Missio / St. Lantpert / Interkulturelles Dialogzentrum IDIZEM e.V. / Katholische Hochschulgemeinde KHG

ÜMIT

Ortak kökler

Dinlerarası diyalogta aktif olan kişiler, yaptıkları işin ortak bir kökten kaynaklandığını duyunca bazen şaşırabiliyorlar. Bu ortak köklerin en önemlisi, her dinde kendini gösteren „Altın Kural“ dır. Bu kuralın Hıristiyan versiyonu, Incilin Matta kısmında şöyle geçer: „İnsanlara, kendinize davranılmasını istediğiniz şekilde davranınız“.

Ortak barış vazifesi

Barışçıl bir diyalogun temellerinden biri de, 2002 yılında Assisi’de gerçekleşen dinlerarası barış zirvesinde hayata geçirilen „ortak barış vazifesi“ ile atılmıştır. Değişik dinlerden 12 önderin ve 31 kilise cemaatinin katıldıkları 24 Ocak 2002 toplantısında şöyle deniyor:

Şiddet ve terörün dinlerle bağdaşmadığını anlatmayı kendimize bir vazife addediyoruz. Allah ve din adına yapılan tüm savaş ve uygulanan şiddeti kınıyoruz. Bu tür zorbalıkların önüne geçmek için elimizden geleni yapacağız.

İnsanları karşılıklı saygı içinde yetistirmeye söz veriyoruz ki, değişik etniklere, din ve kültürlere sahip olan insanlar arasında barışın hakim olduğu bir ortam vukuu bulsun.

Birbirimizi ayıran aşılmaz duvarları gömek için değil, karşılıklı görüşerek daha mutlu bir gelecek oluşturmak için samimi ve uzun vadeli bir diyalog gerçekleştirmek istiyoruz.

İmpuls

Okuma kürsüsünde metninizi, şarkılarınız, şiir ve hikayeleriniz için bir kitap bulunmaktadır. Ümitlerinizi insanlarla paylaşınız.

OCCURSO Institut für interreligiöse und interkulturelle Begegnung e.V.

Dr. Martin Rötting, Hohenbachernstr. 37, 85354 Freising,
dialogtueren@occurso.de, www.occurso.de Tel.: 08161 547806 Mobil.: 0162 935 1984

FÖRDERER UND SPONSOREN:

WEISST
DU WER
ICH BIN?

Landeshauptstadt
München
Kulturreferat

Verbin/Ausstellung-
haus für christliche
Kunst e.V.

missio
g. v. n. l. b. a. g. e. n. s.

